

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

459.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 58. schůze konané dne 12. listopadu 2009

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení mezinárodního financování pro změnu klimatu: evropský návrh pro kodaňskou dohodu /kód dokumentu 13183/09, KOM(2009) 475 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra financí Ing. Bohdana Hejduka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Kateřiny Jacques a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Kateřina Jacques v. r.
zpravodajka výboru

Anna Čurdová v. r.
místopředsedkyně výboru

DOKUMENT 13183/09

**Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě,
Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a
Výboru regionů - Posílení mezinárodního financování pro
změnu klimatu: evropský návrh pro kodaňskou dohodu**

KOM(2009) 475 v konečném znění, kód Rady 13183/09

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy
- **Datum zaslání Radě EU:**
10. 9. 2009
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
15. 9. 2009
- **Datum projednání ve VEZ:**
23. 10. 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá schvalování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 23. 10. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
V současné době směřuje všechno úsilí v oblasti boje proti změně klimatu k uzavření celosvětové a komplexní dohody o klimatu po roce 2012, jež má být dojednána na konferenci v Kodani v prosinci 2009. V této dohodě mají být obsaženy konkrétní cíle a opatření pro snížení emisí skleníkových plynů a pro posílení schopnosti jednotlivých zemí přizpůsobit se klimatické změně.

EU si v oblasti klimatu stanovila za cíl omezení růstu celosvětové průměrné teploty na méně než 2 °C ve srovnání s hodnotami před industrializací. Pro dosažení tohoto cíle je nezbytné snížit emise skleníkových plynů nejméně o 50 % do roku 2050 v porovnání s rokem 1990. K tomuto cíli se EU již zavázala v rámci tzv. klimaticko-

energetického legislativního balíčku¹, podle kterého EU sníží emise skleníkových plynů nejméně o 20 % do roku 2020 (ve srovnání s úrovněmi roku 1990) bez ohledu na postoj jiných států, nebo je sníží ve stejném časovém horizontu nejméně o 30 % (ve srovnání s úrovněmi v roce 1990) v případě uzavření mezinárodní dohody, která zaváže ke snížení také jiné rozvinuté země a stanoví vhodná opatření pro rozvojové země.

Projednávané Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení mezinárodního financování pro změnu klimatu: evropský návrh pro kodaňskou dohodu, ze dne 10. září 2009, KOM (2009) 475 v konečném znění, se věnuje jedné ze zásadních otázek budoucí dohody o změně klimatu, a to jejímu financování. Tento dokument neobsahuje formální návrhy budoucích závazků EU, ale spíše přibližné údaje o potřebných výdajích, jež budou nezbytné v případě uzavření ambiciózní dohody.

- **Obsah a dopad:**

Celkové celosvětové náklady na opatření pro přizpůsobení se změně klimatu a zmírňování jejích dopadů v rozvojových zemích by měly do roku 2020 dosáhnout výše 100 mld. EUR ročně, přičemž tato částka by se měla po roce 2020 navyšovat zhruba o 22 až 50 mld. EUR ročně. Tyto prostředky by měly pocházet z více vzájemně kombinovaných zdrojů financování. Těmito zdroji jsou zejména:

A. Domácí finanční prostředky (soukromé i veřejné)

Tyto prostředky by měly tvořit 20 – 40 % z celkového množství finančních prostředků. Jedná se například o možnost stimulace soukromých investic v oblasti energetiky prostřednictvím stanovení správného politického rámce nebo o zavádění norem energetické účinnosti v rozvojových zemích. Další možností jsou investice do infrastruktury obnovitelných zdrojů energie v severní Africe, které již umožňuje směrnice o obnovitelných zdrojích energie².

B. Prostředky získané prostřednictvím trhu s uhlíkem

Trh s uhlíkem je již v současné době významným nástrojem pro získávání investičních prostředků. K tomu, aby byl zajištěn jeho další rozvoj, je nezbytná reforma mechanismu čistého rozvoje s cílem zaměřit se na nejméně rozvinuté země. Po roce 2012 by měl být tento mechanismus ve vybraných odvětvích nahrazen odvětvovým mechanismem plateb za CO₂. Tento mezinárodní trh s uhlíkem by měl poskytovat až 38 mld. EUR ročně do roku 2020, což představuje přibližně 40 % předpokládaných výdajů.

C. Mezinárodní veřejné finanční prostředky

Objem těchto prostředků závisí na ambicióznosti opatření v rozvojových zemích. Tyto finanční prostředky by měly přispět zbylou částkou, jež bude chybět do výše zmiňovaných 100 mld. ročně. Od roku 2013 by měly být příspěvky z veřejných rozpočtů stanoveny podle dvou kritérií, a to HDP (schopnosti platit) a odpovědnosti za emise skleníkových plynů. V případě, že jediným kritériem bude HDP, by podíl EU na veřejném financování měl být přibližně 30 % a v případě, že by tímto kritériem měly být emise, to bude cca 10 %. Obecně se dá říct, že čím větší bude váha HDP, tím vyšší bude příspěvek Evropské

---

¹ Návrh klimaticko-energetického legislativního balíčku byl výborem pro evropské záležitosti projednáván dne 3. dubna 2008 a bylo k němu přijato usnesení č. 230.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.

unie. Tento podíl by znamenal částku mezi 0,5 až 2,1 mld. EUR ročně v období let 2010 – 2012, přičemž v roce 2013 by mělo dojít k navýšení na 0,9 – 3,9 mld. EUR ročně a v roce 2020 na 2 až 15 mld. EUR, a to za předpokladu přijetí ambiciózní dohody.

D. Mezinárodní letecká a námořní doprava

Mezinárodní letecká a námořní doprava v současné době nepodléhá Kjótskému protokolu, ale v případě že by Kodaňská dohoda tento zdroj financování zahrnula, tak by se jednalo o důležitý zdroj inovativního financování. Použití tržních nástrojů k řešení problému emisí z těchto zdrojů může poskytnout významný zdroj financování opatření na zmírňování a přizpůsobení. Jedná se například o obchodní systémy stanovující stropy emisí nebo stanovení poplatků z těchto emisí.

Celý proces financování klimatických změn se dá rozdělit na dvě období, a to:

1. financování na období 2010 až 2012, jenž by se mělo soustředit zejména na podporu nezbytných postupů a budování kapacit, odhad pravděpodobného dopadu změny klimatu, začlenění adaptace do strategií národního rozvoje a na zajištění hlavních investic. Výše částky, která by měla pocházet z rozvinutých zemí, se pro toto období pohybuje v rozmezí 5 až 7 mld. EUR ročně, přičemž podíl EU by měl být v rozmezí 0,5 až 2,1 mld. EUR;
2. financování po roce 2012. Na toto období by Evropská komise měla předložit návrh na příspěvek EU, jenž by měl stanovit, jestli financování proběhne v rámci rozpočtu Společenství nebo bude zřízen speciální fond pro ochranu klimatu, přičemž je možná i kombinace obou možností. V případě financování prostřednictvím rozpočtu vzniká problém pro rok 2013, na který se vztahuje již v současné době existující finanční rámec. Výhodou by byla možnost kontroly nakládání s těmito prostředky prostřednictvím přezkumu Evropského parlamentu. Zdrojem mohou být také přímé příspěvky od jednotlivých členských států. V případě, že se neuplatní financování prostřednictvím rozpočtu, by mělo rozdělení příspěvků podléhat stejným zásadám jako v mezinárodním měřítku, s důrazem na zohlednění zvláštních okolností členských států.

Projednávané sdělení dále upravuje možnost institucionálního uspořádání financování boje proti změně klimatu, přičemž EU je zastáncem decentralizované, zdola řízené struktury, jejíž hlavní výhodou je, že staví na již existujících institucích a na vlastních strukturách rozvojových zemí. Je zřejmé, že tyto bude potřeba vhodným způsobem reformovat a posílit.

Stanovisko vlády ČR:

Vláda ČR ve svém rozsáhlém stanovisku pro parlament zachycuje výsledek kompromisu mezi Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem financí. Jedná se spíše o určité meze, ve kterých se postoj České republiky má pohybovat, a to z důvodu neustálého vývoje jednání v oblasti klimatických změn. Vláda ČR se ve svém stanovisku obecně vyjadřuje k celé problematice, přičemž neopomíná ani oblast financování.

Co se týče financování z veřejných zdrojů, ČR podporuje možnost široké participace a princip celosvětového distribučního klíče, přičemž si je vědoma výhodnosti větší váhy emisí pro EU jako celek. Naopak v diskusi o sdíleném břemeni uvnitř EU je pro ČR výhodnější prosadit větší zohlednění kritéria HDP.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Problematika klimatických změn a jejich financování již byla předmětem jednání Rady Evropské unie pro hospodářské a ekonomické záležitosti, a to dne 20. října 2009, a Rady Evropské unie pro otázky životního prostředí, jež se konala dne 21. října 2009. Ministři financí však v dané věci nedosáhli dohody.

Dotčenou oblastí se zabývala také Evropská rada, jež se konala ve dnech 29. – 30. října 2009. V závěrech³ Evropská rada vyjádřila odhodlání zhostit se vedoucí úlohy a přispět k dosažení celosvětové, ambiciózní a komplexní dohody v Kodani. Dále potvrdila odhad Komise uvedený v projednávaném sdělení o tom, že čisté dodatečné náklady na zmírňování a přizpůsobování v rozvojových zemích by mohly do roku 2020 dosáhnout výše přibližně 100 miliard EUR ročně. Samotné financování by mělo pocházet z vlastních zdrojů, mezinárodního trhu s uhlíkem a mezinárodních veřejných finančních prostředků, resp. z kombinace těchto zdrojů.

V Evropském parlamentu bylo sdělení přiděleno Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a jeho projednávání se připravuje.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti:

1. **b e r e n a v ě d o m í** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení mezinárodního financování pro změnu klimatu: evropský návrh pro kodaňskou dohodu;
2. **ž á d á v l á d u**, aby ho pravidelně informovala o dalším průběhu projednávání této problematiky;
3. **u s n á š í s e** postoupit tento dokument spolu se svým usnesením a rámcovou pozicí vlády pro informaci výboru pro životní prostředí.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Kateřina Jacques v. r.
zpravodajka výboru

Anna Čurdová v. r.
místopředsedkyně výboru

---

³ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/NewsWord/CS/ec/110893.doc>